

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Balközép-utca 33-ik szám.

Egy negyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Helyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitóléti cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriafly-ház) hová a lap szellemi részét illető közlemények czunzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Évesre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 5 korona.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

A pénz drágasága.

Budapest, okt. 15.

A. É. Hetek óta folyik a pénz drágulása. Egyik jegybank a másik után emeli föl a kamatlábját. A pénz iránt való igények egyre emelkednek s a német birodalmi bank igazgatója kijelentette, hogy az év végére még folyton növekedő igényeket vár. A bankigazgatónak ez a közlése az összes európai bankokra nagyon rossz hatást tett, s a tekintetbe veszik, hogy az angol bank is föl akarja emelni a pénz árát, akkor tényleg lehet okuk rá, hogy féltelen spekulációkat, melyeknek a bankpénz az életére, szűkebb mederbe szorítását.

Igen, de mit tegyenek a gazdák! Hiszen a pénz drágulása első sorban őket érinti, akik nem is spekulálnak a pénzzel, hanem normális, tisztességes munkájuk igényel bizonyos forgótőkét. De hát a gazdák pénzügyeivel nem igen szoktak törődni, a gazdáknak nincs törvényük, mely a pénz drágulásánál fölhaborodjék s ha valaki tesz valamit a gazdák érdekében, hogy a termelés ez első fontossága ága olcsóbb pénzhez jusson, akkor minden támogatás nélkül, minden jóakarat nélkül, sőt a bankrendszer mai képviselőinek agitációja ellenére kell boldogulnia.

És mikor a börzék és a bankrendszert oszloposai panaszkodnak és fölhaborodnak a pénz drágasága miatt és belátják, sőt napról-napra konstatálják, hogy az aranyak nagyobb mértékben való elvonása okozza ezt a nehézséget, a mikor jól tudják, hogy az aranyvédelem drágítja a pénzt a bankoknál, melyek ma kötelesek az óriási bankjegyforgalom arányában nagy aranytökéket tartani pénztáraikban, akkor elkeseredetten agitálnak a bimetalizmus ellen, mely ezeken a bajokon alaposan segítene.

Pedig hát ez a szédítő ellentmondás tulajdonképpen nem is ellentmondás azoknak a szemében, a kik a dolgok mélyébe látnak. A bankrendszer oszloposai, a kik, mint az aczélt a mag-nos, úgy vonzzák magukhoz a világ aranyát, természetesen idegenkednek a valutától, mely az ő aranybirtokaik értékét némileg csökkentené és inkább vonzódnak a mai állapotokhoz, melyek mellett a pénz, az ő pénzük ára emelkedik s a világ egyre erősebb mértékben válik adófizetőjükké.

És mégis, ezzel az élénk agitációval és leküzdhetetlennek látszó ellentét-állással szemben éppen most hatalmasodik a bimetalista-agitáció és azok, a kik az aranypénz mellett az ezüst-pénznek is helyet akarnak szorítani s az óriási mennyiségű, áruvesztett ezüst-anyagot is a pénz bőségének fokozására akarják használni és ezzel a pénz drágulásának akarják elejét venni, éppen most érnek el olyan sikereket, melyek a valuta-politikai megváltás közel voltára engednek következtetni.

Angliában élénken folyik az agitáció a bimetalizmus érdekében s az irányadó körök egyre nagyobb koncessziókat tesznek a bimetalista agitációnak. Az angol bank kormányzója már határozott ígéretet tett az ezüstnek a bankalapítókéjébe való fölvetelére nézve. A kormány hajlandónak mutatkozik az indiai pénzverők megnyitására s Amerika és Franciaország hír szerint megállapodott a bimetalizmusban.

A nemzetközi egyezés létrejötté már a legközelebbi konferenciától várható. Ez ezzel csapás éri a mai aranybanköröket, melyek a pénz drágaságát jeveszték közben fokozzák saját érdekeiket; a pénz a bankok ellenére is olcsóbb lesz, az aranypolitika drágító hatása megszűnik s az ezüst ára ezzel a termények ára is emelkedni fog.

A mai viszonyok, melyeknek abnormalitását még tagadni sem merik, meg fognak változni, a pénz drágulása

sának egy időre vége szakad s normális mederbe jut.

Nekünk magyaroknak kevés szavunk van ugyan a nemzetközi megállapodások létrejötténél, de azért csak mi is siettetnők az európai közvélemény bimetalista fordulatát, ha a magunk közvéleményét is latba vetnők. Magyarországon, a hány gazda van, annyi bimetalista — csak hogy maga sem tudja. A magyar bimetalista-bizottságnak, mely két évvel ezelőtt alakult meg, lesz kötelessége, hogy az agitációt újra megkezdje s hogy e téren a gondolkodásra és akcióra érett gazdák között saját érdekeikben mozgalmat indítson, melynek tanujelét a nemzetközi akció közvetlen bajnokainak rendelkezésére bocsátja.

Az ezidei tél az akciónak lesz az ideje. Hiszünk, hogy a gazdaközönség hozzá fog járulni.

Politikai hír.

A nemzeti párt értekezlete. Az országgyűlési nemzeti párt szombaton este 5 órakor tartott értekezletén foglalkozott a provizóriumra vonatkozó törvényjavaslattal. Tekintettel arra a körülményre, hogy a párttagok közül számosan, levélben és távirattal, indokolták elmaradásukat, a párt a fontos javaslat ügyében érdemileg nem határozott s a határozatot a jövő szeptén (20-án) tartandó értekezleten mondják ki. Gr. Apponyi Albert örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a szóban forgó javaslatot behatárolja ismertesse és hogy a párttagokat kellőleg tájékozhassa a javaslat lényege iránt. A párttagok köszönettel vették a pártvezér felvilágosítását.

A kiegyezési provizórium.

Budapest okt. 16.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma foglalkozott azzal a három pénzügyi javaslattal, a melyet Bánffy báró a múlt kedden terjesztett be s a melyek — az indenniti kivételével, — a közös ügyek közgazdasági rendezésére vonatkoznak. A pénzügyi bizottság nem egészen egy órai tanácskozás után, minden változtatás nélkül, elfogadta mind a három javaslatot. Az erről szóló jelentést, a mint Szilágyi Dezso tegnap erről a Házban említést tett, hétfőn be is terjeszti Pulszky Ágost. A vita, mely e tanácskozás során kifejtett, nem volt beható és semmiképp sem volt méltó em a tárgy fontosságához, sem pedig a helyzet komolyságához. És nem is tisztázódott a bizottsági ülésen semmi.

Nem tudhatjuk, mit tartunk a pénzügyi bizottság s mit a kormány fölfogásáról abban a tekintetben: vajjon a 67-es kiegyezési törvénnyel összeegyeztethetőnek tartanák-e azt, ha az osztrák viszonyok zavarosodása következtében az osztrák kormány rendeleti uton lenne kénytelen a kiegyezési javaslatot életbe léptetni? Mindenek előtt a bizottság ovakodott a javaslatban világosan kifejezni, hogy a javaslatot csak akkor emelhetik törvényerőre, ha ő felsőge többi országainak parlamentáris képviselői által is hasonló határozatok hoztak, habár Kossuth Ferenc, nem a kellő kifejezéssel ugyan, de erre fölhitte a bizottságot s habár tudvalevő, hogy a nyári kompromisszum föltétele: a parlamentáris törvényhozás Ausztriában.

Tisza Kálmán ugyan kijelentette, hogy az ő fölfogása szerint Magyarország Ausztriának csak a Reichsrath-jával egyezkedhetik; de csodálatos ez nem is tulajdonképpen érthető módon ő, a bizottság elnöke azzal vezette be ezt a fontos nyilatkozatát, hogy ez neki egyénileg a meggyőződése, s a mikor fölhangzott az a kérdés, hogy ezt a nyilatkozatát megnyugtatóan vegyék be a jegyzőkönyvbe, sietett az ellen tiltakozni, azzal a még csodásabb argumentálással, hogy a bizottság nem avatkozhatik bele az osztrák viszonyok kritikájába.

Már most jó volna tudni: vajjon Tisza Kálmán egyéni nézetét miért nem akarja érvényesíteni, mint a pénzügyi bizottság elnöke; jó volna tudni, vajjon Tisza Kálmán vallja-e az ő egyéni nézetét úgy is, mint a kormány-párt legbefolyásosabb vezető tagja és mi az oka annak, hogy a Tisza Kálmán a jegyzőkönyvbe föl nem vett egyéni nézetére s bizottsági ülésen jelen volt kormányfőfiak közül egyiknek sem volt csak egy szónyi megjegyzése is, akár jobbra, akár balra?

Nyílt kérdés

Apáthi Péter és Kabos Ferencz képviselő urakhoz.

Meglepetve olvastam a lapokból Percezel belügyminiszternek Gullner interpellációjára adott választ s az erre vonatkozó tudósításokat.

Meglepetésem nem csak onnan származott, hogy a választ teljesen ellentétben állónak találtam a szabadelvű párt tradíciójával, de főleg onnan, mert meggyőnk két képviselőjének: Apáthi és Kabos uraknak e válasszal szemben elfoglalt álláspontja fölől mit sem olvastam.

Köztudomású pedig, hogy az Ugron János ellen elrendelt fegyelmi eljárást, mint delegált fegyelmi bíróság megyénk fegyelmi bírósága végezte. És e fegyelmi bíróság csak 200 frt pénzbírságra ítélte a belügyminiszter ítélete által hivatalvesztéssel sújtott Ugron Jánost.

Természetesen előtérbe tolt tehát most már az a kérdés, hogy Kis Kukulillo-megye képviselői, — kik még hozzá a megyei életnek is tevékeny részesei, hogy járulhatnak hozzá a belügyminiszter válaszában kifejezésre jutó ama felfogáshoz, mely a Kiskukülló-megyei, fegyelmi bíróság ítéletét kiméletlenül desavouálta s úgy szólván absurdumul tüntette fel?

Tudom ugyan, hogy a megye határozataiban kifejezésre jutó felfogás a képviselő urakat nem kötelezi, de annál a solidaritással fogva, melyben képviselőink a megye intézőivel eddig állottak, érthetővé lesz kiváncsiságunk, melylyel képviselőinknek a belügyminiszter felfogásával való egyetértése esetén, e tagadhatatlanul pikantériáig érdekes álláspont indokai után tudakozodom.

Kiskukülló megyei.

Kolozsvár vagyona.

Nem könnyű feladat e közérdekű kérdéssel irni ma, mikor az a szó szoros értelmében egy még nem tisztázott ügye a városnak, nemcsak az értékelést véve, de magát a vagyont átlagát képező ingatlanok és befektetések felsorolását is.

A legutóbbi, még 1895-ik évről kiadott zárszámadáshoz csatolt vagyonleltár volna az egyetlen alap, melyre építhetnénk, ha annak tanulmányozása nem győzött volna meg arról, hogy bár jóindulattal, de a legváltozatosabb princípiumok követésével tüntetett össze.

Egyszer a jövedelem van hol 5, hol 4%-kal tőkésítve, és mint az ingatlan értéke bevéve tekintet nélkül az azt terhelő kiadások (adók, javítások stb.) előzetes levonására; máskor meg a nem jövedelemző ingatlanok vannak megjelölve alapon oly magasra becsülve, hogy szívesen elcsérlnők a jövedelmezőkkel.

Látszik az egészen, hogy „az eddigi gyakorlat alapján”, vagyis megállapított rendszer nélkül készült.

Mindaddig azonban, míg a már többször elhatározott, de még ma is a jövő sötét homályában rejtőző és vajdó teljesen realis alapokon elkészítendő vagyonleltár elöttünk nem álland, meg kell elégednünk az adott forrás munkával: az 1895. évi zárszámadás adataival.

Van a városnak e leltár szerint az u. n. külső birtokokon körülbelül 12 különböző községben 4285 hold 1248 négyszög öl fekvősége.

A város — mint község — határán belül 6752 hold és 567 négyszög öl birtoka és pedig összesítve mindkettőt:

Belsőség (a temető- kel együtt *)	52 h. 1419 öl
Szántó	262 „ 882 „
Rét	428 „ 140 „
Kaszáló	642 „ 342 „
Legelő	2913 „ 257 „
Erdő	6739 „ 375 „

Együtt: 11038 h. 215 öl

*)Megjegyezzük, a leltár készítésén ek különös módszerre nézve, hogy a város intravillán területén fekvő köztemetőt és az u. n. kismezői temetőt a határon belül fekvő fenn kimutatott birtokokhoz csatolja, ellenben a sétatér, uszoda és lövöld-kert már városi telek. Pedig mindkettő épen úgy lehetne, a minthogy részben az akár kaszáló is.

E tekintélyes területű földbirtok, ugylátszik csak mennyiségileg, de nem gazdasági minőségre nézve is imponáló.

Lehet, hogy a város a rossz gazda, de lehet az is, hogy a város határán — tehát kiváltságos helyen — fekvő legelőket kivéve, a többi nagyon gyenge gazdasági értékkel bír.

A főszámvevő 1895-ben 512 ezer 072 frt 85 krra teszi a fenn említett birtokok összértékét (holdanként 46 frt 50 kr).

Jövedelmeznek pedig a jövő 1898. évben:	
a) külső birtokok	2282 frtot
erdők	15500 „
b) a város határán levő birtokok (jobbára legelő)	17650 frtot
erdők	1450 „

Együtt: 36.882 frt tekintélyes összeget, melynek azonban terhére irandók az adók és kezelési költségek. Ezek kitesznek:

adók:	1710 frt 18 krt
személyi kiadások:	400 „
erdőkezelés:	335 „

együtt: 2445 frt 18 krt.

Igy tehát 34.436 frt 82 kr, vagy tekintetbe véve a város határán levő birtokoknak — másokkal összesítve kimutatott — adójából a megillető részt, körülbelül 6000 frtot, és ezt levítve a bruttó jövedelemből — 28436 frt 82 krnyi tekintélyes összeg marad még mindig az 1898-ik gazdasági év javára. De csakis ennek az évnek javára, miután a jövedelemnek majd felelőre az erdők értékesítéséből fog előállni, már pedig ezek az erdők fájdalom nem oly kimeríthetők, mint állítólag a kabalapatakiak.

Ez idő szerint azonban a város fekvő birtokai kétségen kívül nincsenek túlmagasan becsülve.

Nézzük most már a házakat és telkeket.

A főszámvevő a tételnél 4 és 5%-os tőkésítéssel a bérjövdelem alapján 1895-ben 2 millió 458,186 frt 43 krra értékeli a város ingatlanait, tekintet nélkül azok építészeti valódi becseré. Pedig ha valahol, úgy a házaknál semmisülhet meg idővel a beljők fektetett vagyon, lévén minden mulandó a földön, de kiváltság az emberi kéz alkotása!

Már most ki hiszi el, hogy a Széchenyi-téri malom-monstrum, mint ház és telek 155,540 frtot ér! Persze a jövedelme az ottani malomjognak évi 7777 frt, ennek 5%-os tőkéje pedig csakugyan 155,540 frt. — Igenis e tétel a javadalmak közé tartozna, ott mint tőkésített jövedelem a többiek sorában szerepelhet. Maga az épület azonban tekintve egy külső mint belső föltötte elhasznált állapotát, egy áthelyezés esetén alig fedezné a lebontás költségeit, csak a telek, mint olyan volna es esetben értékesíthető.

Nem helyeselnék tehát azt az értékelést, mit a főszámvevő „az eddigi gyakorlat alapján” követ, vagy faut de mieux követni kénytelen. A házak és telkek lelkiismeretes helyszíni becslés alapján, a fekvés, jövedelmezőség, építészeti érték kombinálásával vehetők csak fel egy vagyon leltárba.

Mert bár érhet egyenleg milliárdok az épület, de realisan — plane szemben az adósságokkal — mihamar le szállítható a helyes mértékre, egy esetleg túlságosan magasra vett u. n. pretium affectionis.

E rövid kitérés után ismét csak vissza kell fordulnunk a fenti számítási alaphoz. Körülbelül 116 ezer frt ház és telek utáni jövedelem szolgált a főszámvevőnek tőkésítési alapul.

Ennek egyes alteleit sokszorozta 20-al vagy 25-el, a hogy 5 vagy 4%-os tőkésítést látott czélszerűbbnek.

Elfelejté azonban elözetesen levonni a bérjövdelemből a mindenütt és mindenkinél körlehetetlenül levonandó adókat, fenn tartási költséget stb.

Igy azután pl. a postaigazgatóság u. n. palotájánál 8025 frt évi bért körülbelül, 4%-al tőkésít, hogy 216 ezer frt vagyon értéket kiutíthessen. Tudvalevő dolog, hogy ez a palota adósságra épült, 200 ezer frt jelzálogkölcsön terhelő a várost érte; miért teszi 216 ezerre az értékét mégis?

Ugy gondolom, hogy a kulcsot hozzá megadja az alábbi:

A palotáért kap bért a város	8025 frtot.
Fizet pedig a 200 ezer frt adósságról 50 évig	9541 97 kr.
Penn tartási költség (1898-ra) 1300 frt. Egenértéki illeték (?) nincs kitűn- tetve, vagyis a kiadás: 10,841 frt 97 kr; azaz 8025 frttal szemben 2816 frt 97 krral több. Ezt a deficitet is vagyonnak, illetve jövdelemnek véve és nem 4, de 5 százalékkal tőkésítve az egész 10841 frtnyi kiadást: csakugyan kijön a 216 ezer frt.	

Az újabb alkotások sorában az egyetlen közvágóhíd az, mely majdnem 20 százalékát a beljé fektetett tőkének kihajtja és évről évre nő értékben. 1895-ben megfejtetlen kules alapján 11872 frt jövedelme daczára (nem számítva az ő utján befolyó 20 százaléknyi fogyasztási adót és marha vizsgálati díjakat) csak 76 ezer 166 frt 70 krra teszi vagyonbeli értékét, pedig a már említett vagyonmalom értékelése szerint a közvágóhíd (5 százalékkal tőkésítve) 236 ezer 180 frtot érne, mert „quod mi justum, alteri equeum”!

Ime két példa a leltár megbízhatóságára és az értékelés vagy becslés realitására!

Így ily furcsaságokkal találkozunk az u. n. nem jövedelmező házak és telkek érték megállapításánál. Összesen 447,7514 frtnyi vagyon fekszik gyümölcsözletlenül, illetve ekkora értéknek haszon nélkül való, de kiadásokkal járó kezeléséről kell a városnak gondoskodnia. Pedig ha ezek a nagy jövedelmező objektumok se volnának, a városnak évenként a különböző hivatalok, intézetek stb. számára legalább 80 ezer frtot kellene fizetnie házbérbe. Tehát egészen természetesen látszik mindenki előtt, hogy a költségvetésben a házbérjövdelem rovatában ama bizonyos 116 ezer frt tulajdonképpen 146 ezerre javítandó ki, és e 30 ezernyi többlet, vagy az egyes hivatalok, intézetek stb. eziménél külön-külön, a használt helyiségek értéke szerint volna kiadásába teendő, vagy „a városi hivatalok szállás bére” rovat 3807 frt 50 krajhoz ütemű, de mindenestre átmenetileg kitüntetendő volna. Így aztán a vagyonleltárban, megfelelő realis becslés alapján volnának az egyes házak és telkek értékelhetők. Nem történhetnék meg az, hogy a Mátyás szülő háza csak 8000 frtra (holott e telek magában kétszer annyit ér, eltekintve minden történeti külön becsétől), a lövöld épület és kert pedig 60 ezer frtra értékeltessek, a tornavivoda épülete azonban, daczára a költségvetés adósságok rovata melléleteinek 3. sz. alatt kitüntetett 37200 frtnyi fennálló terhének, mint valami teljesen nem létező, vagy értéktelen a város vagyonában csak „mint telek” becsültessek 7350 frtra.

A vagyon-leltárban „javadalmak” ezimé alatt felsorolt jogok, vámonk stb. évi jövedelme 5%-os tőkésítéssel 2.130,576 frtot ért 1895-ben, ma már bizonyára jelentékenyen emelkedett e tétel.

A „gazdasági eszközök” állatok, anyagok és termények értékei természetesen ma már el nem bírálhatók, de elbíráltak a felszerelések, butorok felvétele, illetve minden amortizáció nélkül való beállítás a vagyon állagába.

Ugy látszik, ezek a tárgyak is az idő eltelével nem, hogy kopnának, de értékben nőnek, akár csak egy kremenai hegedű. Csak a laktanyák butorai és ágyneműi mutatnak nagy pusztulást, a mennyiben 1895-ben 7860 frt 38 kr. vagyonpadást constatál a leltár. Valószínűleg fölfúttak, vagy pedig ismeretlen tettesek szíveségből vállalkoztak a város gondjainak elemelés útján való apasztására. Legalább magyarázat nincs ez irányban a leltárban. Szép kis vagyont bír azonban a város utcai lámpák, szemetes ládák és közkútakban.

U. is 17,743 frt. kereken ez az összeg, melyet azonban természetesen fokozni lehetne, ha azt a világosságot, a mit a lámpák nem terjesztenek, a vizet, mit a kutak adhatnak és a szemetet, a mi a ládába el nem fért 4 vagy 5%-al tőkésítéssel!

A „cselekvő tőkék és hátralék-követelések” összege 2,557,833 frt 47 krajozár volt 1895-ben. Jövedelmező tőke abból 1 millió 619 ezer 957 frt. 98 kr; nem jövedelmező: 937,875 frt. 48 kr. Nem értjük ugyan miért nem jövedelmeznek pl. a 45 ezer frtos lég-hűtési alap, vagy a téglagyári forgótőke? Az első csak nincs butorokba, vagy lámpákba fektetve? Hiszen kölcsön is vettek belőle „több fizetések teljesítésére” 16 ezer frtot, sőt magáért a kérdéses alapért, (a mely szintén adósság), fizetnek a magyar jel. hitel-banknak Budapesten 1894 óta körülbelül évenkénti 2108 frtot 50 évre szóló kamat és törlesztési hányad fejében!

Mindenestre felvilágosításra szorul ez alap ügye. Ha kamatoznék, vagy eddig kamatozott volna, legalább a bank rájárat részben fedezné, míg így évi 4000 frt veszteséget okoz az elmaradt jövedelem és fizetendő adósság-törlesztés együttes hányada.

A téglagyári forgó tőkénél az a megjegyzésünk, hogy az igitis kamatoztatandó az elért bevételeiből vagy haszonból a megfelelő 5 vagy 6%-nak leltése útján.

Csak akkor, ha a bevétel a kiadásokat nem fedezné, lehet szó kamat veszteségről, de ez esetben jobb az egész valatatot felhagyni és a forgó tőkét vagy roncseit másutt jövedelmektetni.

A legnyatikusabb azonban a vízvezeték alap állapota, mely 800 ezer frttal szerepel, de hogy tényleg mennyit ér, azt még

Hirdetések.

Sz. 1526—1897.

851. 1—1.

Árlejtési hirdetmény.

A kolozsavári róm. kath. egyházközség által a kolozsavári Fő-
térén és a Szentegyház-utca folytatásában építendő 6 lakóház-
hoz szükséges: kőmives, kőfaragó, ács, bádogos, vasneműek, pado-
lat, palafedő, kövező, asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák
elkészítésére és szállítása iránt, a következő feltételek alatt nyil-
vános pályázat, illetőleg árlejtés hirdettetik.

1. Az árlejtésben résztvehetnek minden azon szakértő, hazai
iparosok, kik üztelték folytatására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat tehető az összes munkákra, egyes munka-csoport-
okra, vagy pedig egyenként külön-külön bármely munkára.

3. A készíthető munkákra vonatkozó minden egyes költség-
vetési kivonat 2 frt lefizetése mellett vállalkozóknak rendelkezé-
sükre fog bocsátatni és kötelesek abban egységeiket és az eset-
leges % engedményt beiktatni és a végösszeget, úgy számjegyek-
kel, mint betűkkel kiírni.

4. Csakis azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek
a kiszolgáltattott eredeti ikeken nyújtattak be.

5. Távirati uton küldött ajánlatok nem fogadtatnak el.

6. Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatokat
f. évi okt. 25-én déli 12 óráig, a kolozsavári róm. kath. egyházkö-
zség plébánia hivatalához nyújtandók be; később érkezett ajánla-
tok nem fogadtatnak el.

7. Tartoznak az ajánlattevő vállalkozók a szerződési általá-
nos feltételeknek megfelelően az ajánlati összegnek 5%-át bá-
natpénz gyanánt a kolozsavári róm. kath. egyházközség pénztárá-
nál letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni.

8. Fentartja magának az építendő egyházközség a jogot, hogy
ajánlattevő vállalkozók közül a jutányosabbat szemelött tartva a
munka végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, kihez a jó
és helyesen készített munka teljesítése iránt a legjobb bizalom
van, sőt azt is fentartja, — hogy egy ajánlatot sem fogadva el,
újabb árlejtést hirdessen.

9. A munkákra vonatkozó, általános és különleges vállalati
feltételek és tervek, Kolozsavart a plébánia-hivatalban, Budapesten
Alpár Ignác építész irodájában (VII. ker. Almásy-tér 15. szám
alatt) megtekinthetők, ugyanott fognak a munkakivonatokat a je-
lentkező vállalkozóknak kiadatni.

10. A vállalati általános- és különleges feltételek tudomásul
vétele és elismerése végett ugyanott minden ajánlattevő vállal-
kozó által előzetesen aláírandók lesznek.

11. Kőmives munkák vállalkozója tartozik az építkezés he-
lyén, jelenleg fennálló régi épületeket lebontani, az összes törme-
léket eltávolítani s jogában áll a falazáshoz alkalmas és a mű-
vezető építész által jónak talált anyagot az új épületek alapjá-
nál esetleg pénzjénél feldolgozni, a többi építési alkatrészeket
pedig értékesíteni, mely kedvezményért megajánlandó összeget
ajánlatában felemlíteni tartozik.

12. A bontási munkák a Szentegyház-utcai oldalon, az aján-
latok elfogadása után azonnal megkezdendők, a főtéri épületek
lebontása azonban csak 1898. évi április hó 5-én kezdhető meg,
a munka pedig olyképen folytatandó, hogy az összes új épületek
a jövő 1898. évben fedél alá jöjjenek és 1899. év október 1-ére
teljesen elkészüljenek.

13. A beérkezett ajánlatok a kolozsavári róm. kath. egyház-
község plébánia hivatalánál 1897. évi október 25-én délután 2¹/₂
óráig fognak nyilvánosan felbontatni.

Kolozsavart, 1897. október 10-én.

Az egyházközség nevében:

Biró Béla,
apát-plébános,
Nagy Kálmán,
egyház-gondnok.

895—1897. végr.

847. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében
ezenel közhírré teszi, hogy a dáradi kir. járásbíró 1897. évi 4881. számú vég-
zése következtében dr. Weiss Miksa ügyvéd által képviselt Böleskey Gyula javára
Krisztian Vilmos ellen 89 frt 36 kr. s jár. erejéig 1897. évi május hó 15-ikén
foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül és lefogalt és 309 frtra becsült
butor, különféle borokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsavart városi kir. bíróság 10946—1897. sz. végzése
folytán 89 frt 36 kr. tökéltetés, ennek 1896. évi szeptember hó 10. napjától
járó 5% kamatai és eddig összesen 59 frt 26 kban bíróság már megállapított
költségek erejéig Kolozsavart a hójában alperes lakásán leendő eszközlé-
sére 1897. évi október hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és
ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett in-
góságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mel-
lett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.
Kelt Kolozsavart, 1897. évi szept. hó 10. napján.

PAP JENŐ,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 249—1897.

849. (1—1.)

bvgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében
ezenel közhírré teszi, hogy a sz. udvarhelyi tekintetes kir. törvényszék 1896. évi
5688. polg. sz. végzése következtében Dr. Kovács Mór sz. udvarhelyi ügyvéd
által képviselt székely-udvarhelyi Flórián Bogdán javára oklándi Balázs János s
s társai ellen 538 frt 90 kr. s jár. erejéig 1896. évi november hó 25-én foga-
natosított kielégítési végrehajtás útján lefogalt és 876 frtra becsült I. Szolga Mik-
lósánál 515 frt, II. Szolga Jánosnál 228 frt, III. Csiky Bálintnál 138 frtra be-
csült 1—16. folyó sz. alatti többféle termények, gazdasági eszközök, bivalók, te-
henek, lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. bíróság 5374—1897. sz. végzése folytán 235 frt
34 kr. hátralek-követelés erejéig Oklándon a Szolga János házánál leendő eszközlé-
sére 1897. évi október hó 21-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és
ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett in-
góságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mel-
lett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.
Kelt Oklándon, 1897. évi szept. hó 29. napján.

Lőrinczi Károly,
kir. bir. végrehajtó.

SZÜLŐK FIGYELMEBE!
Iskolai czikkek legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása!
Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a helyi piacon
— (Hid-utca 2. szám alatt) —
a mai kor igényeinek teljesen megfelelő egészen új
papir,- író,- rajz,- festészeti és iskolai-szer
816.14—20
kereskedést
rendeztünk be és azt törvényszékiileg bejegyzett saját cégünk alatt folytatni fogjuk.
A midőn még t. megbízóinkat teljes megelégedésükről előre is biztosíthatjuk,
kérjük új vállalatunk szives támogatását, mely kérésünk megújításával vagyunk
Kolozsavart, 1897.
Kiváló tisztelettel
KRISIK és GOPPOLT
papirkereskedők Kolozsavart.

Csucsai jó minőségű
hasáb bükkfa,
nem usztatott
Egy vaggon 100 métermázsza Kolozsavart házhoz szállítva
62 frt, Csucsán helyt 40 frt vaggonba rakva.
Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsavart:
a kolozsavári Hitelbank s társai
csucsai fiúzetének utódánál:
GÁL SIMON („Korona“-vendéglő.)
(Csucsáról rendelve 10 forint előleg küldendő.)
771.(12—x.)

Új kályhas üzlet!

ELSŐ MAGYAR AGYAGÁRU ÉS KÁLYHAGYÁR
KÉPVISELŐSÉGE KOLOZSVÁRT.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint
Kolozsavart, Belmonostor-utca 7. sz. alatt

első magyar agyagáru és kályha-gyár

készítményeiből egy
agyag-, porcellán-, majolika- és ó-német kályhagyári
RAKTÁRT
nyitottam és így azon helyzetben vagyok, hogy egy gyártmányt úgy a
külföldi, mint a hazai összes gyártmányokkal szemben a versenyt kiál-
lom és ezen elismert minőségű gyártmányokat oly bámulatos olcsó árban
szállítom, hogy ezáltal a t. közönségnek megelégedését teljes mértékben
ki fogom érdemelni.
Nagybecsü bizalmát és megrendelését kérve, vagyok
kiváló tisztelettel
823. 4—10.
KOZEL JÓZSEF.
—(Szakértő kiszolgálás jótállás mellett.)—

Új kályhas üzlet!

Mendei Lázár
serfőzdéjében Tordán
felvétetik november hó 15-én egy
850. 1—2. **RAKTÁRNOK**
évi 420 forint fizetés, természetbeni lakás,
fűtés, világítási járandósággal.

BITTÓ REZSŐ
KOLOZSVÁRT
—(uri divat, kalap és fehérnemű kereskedése)—
Főter 11. szám. (Reil-ház.)
Ajánlja dus választékban berendezett czikkait gyári áron, u. m.
angol- és belföldi kalapok, ingek a legjobb francia szabás szerint a
világhírű Schroll-féle schiffonból, gallér, kézelő, zsebkendők, bőrkész-
tyűk, esernyő, sétatobok, utazó-czikkek, lábtűk, harisnyák és nyak-
kendő különlegességekben. Jaeger tanár-féle normal ruházati czikkek
főraktára, alsó ingek és nadrágok. Angol esőköpenyek. Kocsitár-
karók, utazó plaidok. Francia és angol illatszerek. — Szappan és
toilette czikkek.
688. 23—24.
Vidéki megrendelések a legpontosabban esztűzöttetnek.
Szolid kiszolgálás és szabott ár!
„Elvem csekély haszonnal nagy forgalmat elérni!”

IN BALNEIS SALUS!

Az egészen újonnan épített s a modern igényeknek teljesen
megfelelő gőzfürdő, a minden kényelemmel berendezett intézet a
sétátér elején fekszik s a város minden részéről könnyen elérhető.

A jó hatású gőzfürdő,

mely nemesek mint legjobb bőrtisztító és felhígító, de számtalan
bántalmakban, mint kitűné gyógyfürdő, kiválólag **köszvény** és minden
szervezetű csúsz, ugyszintén **farzsába (ischias), izommerevedettség,**
idegfájdalom, egyszerű nátha stb. ellen a legjobb sikerrel használhatók
a különféle meleg és hideg zuhanyokkal és légfürdővel, mely összes
helyiségek gőzfűtéssel vannak ellátva.

A gőzfürdő urak részére minden hétfőn, kedden, csütörtökön,
szombaton, vasárnap és ünnep-napokon reggeli 6 órától 1 óráig vehető
igénybe.

Gőzfürdő nők részére szerdán és pénteken reggeli 8 órától 1
óráig, hasonlólag szerdán délután 2 órától 5 óráig leszálítva.

A diána-fürdő intézetben minden időtájban igénybe vehetők a
legkényelmesebben ellátott porcellán- és rézkádás melegfürdők, az
utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengélkedőknek és bete-
geknek azonnal házhoz vitetnek. Ugy a gőz-, mint a kád-fürdők nap-
onta a legillendőbb árban élvezhetők. Továbbá a testi tisztaságot min-
denekelőtt előmozdító meleg tükörfürdőkben alkalom nyújtatik naponta
délután 2—5 óráig (kivéve szerdát, mely a női gőzfürdőnek van ki-
tűzve), nemesek a költséget kímélő közönségnek, de főképpen tanuló
ifjúságnak 30 kr-ért részvehetnek.

Amit is ezenel a t. közönségnek tudomására juttatva, tekintetbe
véve a tetemes kiállítási költségeket, egyszersmind számos részvételre
felkéri.
849. 1—5.

Kolozsavart, 1897.

A Diána-fürdő igazgatósága.

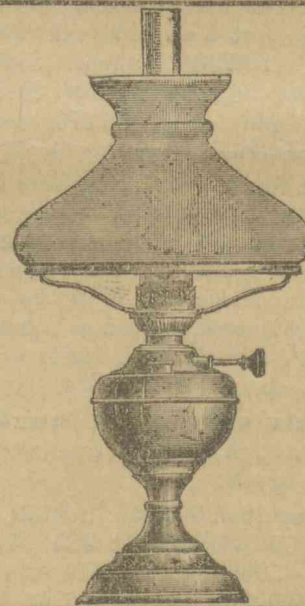
Telephon sz.: 287.

Telephon sz.: 287.

A Magyar fém- és lámpaáru-gyár részvénytársaság
Erdélyi raktára
KOLOZSVÁRT, HID-UTCZA 20. SZÁM ALATT
megnyilt.

Petroleum
l á m p á k
a legegyszerűbb
kiviteltől a leggazdagabbig.

Fém- és diszműtárgyak.

Hermann M.-féle szab.
villámlámpák,
a létező legjobb petroleum-
l á m p a.

Unicum lámpa
a legcélszerűbb használati lámpa.

Valódi KIRÁLY-OLAJ, a legjobb biztonsági petroleum.

Olcsó gyári árak, nagy választék, gondos kiszolgálás.

Telephon sz.: 287.

EZREDEVES KIÁLLÍTÁS 1896.
DISZOKLEVÉL.
LEGMAGASABB KITÜNTETÉS.

Telephon sz.: 287.